Ч. 229 (11.197). Львів, пятниця 14. жовтня 1927. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Роля української культури по рецепті евразійців.

Львів, 13. жовтня 1927.

IV.

Зясовані в попередніх статтях принціпи та міркування кн. Трубецького повинні лягти в основу розмежовування „общерусской" від льокальних, української, білоруської та великоруської культур. Провінціональні культури повинні теж мати свої підвідміни, залежно від льокальної діференціяції етнографічного фундаменту. Таким чином „общерусска" культура повинна в будучині сильно діференціонуватися, не тільки з одної сторони, а саме з тієї, призначеної для низів, для етнографічних мас. Замісць дотеперішньої відірваної, „казьонно-безобличної однородности" повинна зреформована культура засіяти „великою яскраво виявлених відтінків". Одначе при тому не можна нічим нарушити другої сторінки теперішньої „общерусской" культури, призначеної для вищих верств. Вона мусить в майбутньому стати овочем, вислідною спільної праці всіх „руських племен".

Краєві чи „племінні" діференціяції тієї культури не сміють ніколи доходити до верха культурної будови, до цінностей вищого ряду, бо тоді вони конкурувалиб з „общерусскою" культурою, а це по рецепті автора недопустиме. Щоби „общерусска" культура все творила одну систему, щоби обі її сторінки були рівномірно розвинені, щоби їй не грозила конкуренція краєвих чи „племінних" культур, на те треба якогось такого чинника, який не допустив би до завалення тієї ярко розмальованої культурної вавилонської вежі Трубецького. Таким цінним і однаково дорогим — на думку Трубецького — чинником для всіх „племен руського народу" є православна віра. Отже вона повинна стати тим цементом, що з українців, москалів і білорусів має споювати один „общерусский" культурний тип, вона повинна стати тією запорою, що не давалаб „краєвим" і „племінним" культурним відмінам вийти поза межі провінціялізму, поза межі помічного засобу „общерусской" культури, словом та православна віра булаб тим контрольором, який не допускав би до такої аномалії в українській чи білоруській культурній еволюції, при якій ті культури творилиб цінности вищого ряду, і тим самим конкурувалиб в „общерусскою" культурою, точніше з тією її сторінкою, що призначена для найвищих верхів. Будуча російська культура повинна стати в ідеалі оцерковленою з гори до низу — твердить у висновках Трубецкой.

Не полишив автор без уваги і того, що діється тепер на Радянській Україні. Там переважають — на його думку — прямування до повного культурного сепаратизму. Те місце, в якому він говорить про причини такого явища дозволимо собі навести в цілости.

„В значній мірі — читаємо там — поясняється це політикою радянської влади, потураючої культурному сепаратизмові на те, щоби таким чином обезоружити політичний сепаратизм, а далі також усуненням більшости найбільше кваліфікованої інтелігенції України від рішаючої ролі в культурній праці і з другої сторони, **напливом галицької інтелігенції, національна свідомість якої цілковито викривлена як довговіковим навиком і прилоровленням до духа католицизму** так і польським рабством і тією атмосферою провінціонально-сепаратистичної національної (точніше: язикової) боротьби, яка все була такою характеристичною для Австрії. Щож до населення України, то відомі його верстви співчувають не так тим конкретним формам, які приймає українізація, як радше тому, що цей рух позірно спрямований до відділення від Москви, від комуністичної Москви; таким чином культурний сепаратизм на Україні живиться антикомуністичними (дрібнобуржуазними по комуністичній термінольогії) настроями відомих кругів населення; а настрої ці самі собою зовсім не звязані льогічно з культурним сепаратизмом, а при старому режимі, на приклад, служили вони, якраз навпаки, підпорою централізму. А захоплення українізацією поясняється головним чином приманчивістю новини і тим, що українoмани, довгий час зюблені та гонені в підпілля, дістали нагло змогу свобідно працювати... Українізація повертається там тепер у якусь самоціль і спричинює неекономну і недоцільну розтрату національних сил".

Одначе автор надіється, що в будучині само життя внесе в український рух коррективи і звільнить його від „елементів карикатурности", які в нього внесли „маніякальні" фанатики сепаратизму. „Сама закономірність творення окремої української культури, непокривзючоїся з великоруською, вже не підлягає запереченню, а правильний розвиток національної свідомости покаже будучим творцям тієї культури як її природні межі так і її правдиву істоту і правдиве завдання, — **бути окремою індивідуацією загальноросійської („общерусской") культури**". Тільки тоді вся культурна праця на Україні набере такого характеру, при якому дістануть змогу взяти участь у її розвитку дійсно кращі елементи українського народу. Здійсниться це остаточно тоді, коли в українському житті не будуть потурати еґоїстичним інстинктам і самозвеличуванню біольоґічної особи, а навпаки, коли над усім візьме верх прімат культури і як особисте так і національне самопізнання. До праці над здійсненням цього ідеалу і закликає кн. Трубецькой іменем евразійців усіх „русских, як великоросів так білорусів і українців".

Ось і вся теорія одного з теоретиків евразійства князя Трубецького, російського професора-емігранта, теорія, що хоче запрягти всю українську духову енергію до праці над розквітом російської культури, теорія, що хоче не дати українцям творити власної самостійної культури, але бажає їх задовольнити культурним сурроґатом льокального, провінціонального типу, теорія, що намагається звести теперішню українську культуру до ряду помічного чинника у розвитку російської і що тим самим не хоче ніяк допустити до того, щоби буйно розростаючася відроджена українська культура творила цінности вищого ряду, які тим самим конкурувалиб з аналоґічними цінностями „общерусскої" культури. Теорія ця не нова, бо й перед війною були серед російських т. зв. поступових кол подібні „теоретики", що не мали нічого проти української культури, але тільки під тою умовою, що вона буде служити для домашнього, хатнього вжитку української „провінції". Близше розглянемо цю теорію і приглянемося деяким найхарактеристичнішим її складникам слідуючим разом.

З преси.

До історії Української Дипльоматичної Місії у Вашинґтоні.

В дальшому п. Стечишин спиняється на **висоті платень** поодиноких членів Місії. Така платня, як 5.000 згл. 2.000 дол. для голови, 1.000 дол. для адвокатів і 500—400 дол. місячно для членів Місії — запевняє п. Стечишин — виглядає надмірною тільки на око. Одначе, коли взяти на увагу, що Місію висилалося до Америки на те, щоби вона репрезентувала державу, в якої істнування як правительство, так і поодинокі члени Місії повинні були вірити, і що штаб Місії повинен був через те держатися так, як пристоїть представникам держави між чужими людьми, то зрозуміла річ, що члени Місії не могли бути поставлені в таке положення, щоби вражали чужих людей своїм убожеством. Вони не повинні були ходити голодні та обдерті. Представник України, одної з найбагатших країн Европи, повинен був бути матеріяльно забезпечений бодай в такій самій мірі, як представники найменших та найубожших держав. Висилаючи свою Місію до Вашингтону, правительство Української Народньої Республики без сумніву могло тільки скомпромітувати себе й Україну, якби не було признало членам Місії таких грошей на прожиток, які мають представники та урядовці інших держав. Місії не висилалося в тій надії, що української незалежної держави не буде, тільки в тій надії, що вона буде і що її перше представництво буде таке, аби за нього слідуючі не потребували соромитися. А треба би було соромитися будучим представникам України, якби її перші представники були звернули на себе увагу як жебраки або промисловці, що живуть штучками. До того життя у Вашинґтоні було в тих часах дуже дороге, тому високі платні членів Місії, на думку п. Стечишина, не були за високі.

Самого **Бачинського** характеризує Стечишин як людину ощадну, навіть скупу. Він від травня 1920 р., коли в касі Місії вже майже не було грошей, удержував її своїми заощадженими засобами, себто „позичав" для Місії свої гроші. Так „позичав" він кожного місяця сам у себе на платню для себе, для всіх урядовців Місії і на всі інші видатки. Обертаючи в такий спосіб грішми, позичав з одної кишені і даючи щораз менше в другу, він тягнув Місію ще близько рік на свій власний кошт. Стечишин заперечує поширювану Січинським вістку, немовто він змовлявся в часі істнування Місії з Січинським (і з ін. членами Місії), аби в якийсь спосіб приневолити голову, щоб він зменшив собі платню. Про таку змову Стечишин нічого не знає, хоч не відкидає думки, що члени Місії могли про це говорити.

Опісля М. Стечишин оповідає про повільну ліквідацію Місії, яка велася за увесь час його секретарства. Отже насамперед замкнено окреме приміщення пресового бюра в офісовім будинку в середині міста і перенесено його до будинку Місії. Таксамо Місію перенесено з дорогого будинку при вул. Билтмор (сам рент того будинку коштував 400 долярів місячно, а 200 долярів місячно коштував рент умеблювання) до меншого і дешевшого будинку при Коломбія Ровд. Персонал пресового бюра постепенно зменшувано. Накінець на власну руку голова Місії зменшив свою платню і платню оставших членів Місії. Таким робом Українська Дипльоматична Місія у Вашингтоні, яка виїзжаючи до Америки, мала фонди на удержання лише на кілька місяців, проістнувала цілих 22 місяці, а саме від початку серпня 1919 р. до кінця травня 1921 р. Коли від суми 100.000 долярів, які голова Місії привіз з собою, відчислити 25.000 долярів, які він був обовязаний виплатити Імханицькому, то вийде, що удержання Місії за 22 місяці коштувало менше-більше 75.000 долярів, або що пересічний кошт удержання Місії виносив 3.409 долярів на місяць. Колиж узяти на увагу, що з того самі адвокати взяли мабуть 34.000 долярів, коли взяти на увагу кошт видання кільканацятьох брошур, коли взяти на увагу дорожнечу мешкання і коли взяти на увагу, що в часі своєї найбільшої діяльности Місія мала на своїй листі навіть по одинацять платних робітників, коли остаточно зважити, що початкові

Pr. 383/27. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927. Nr. 45. poz. 398 Dz. U. Rz. P. dokonane dnia 8. października 1927. przez Dyrekcję Policji we Lwowie zajęcie czasopisma „Diło" Nr. 224 z dnia 8 października 1927. z powodu że zamieszczono w tem czasopiśmie artykuł p. t. „Perehowory w sprawi pożyczky zirwani" zawiera w sobie znamiona z art. 1 Rozp. Prezyd. Rz. P. P. z dnia 10.V. 1927. Nr. 45. poz. 399 Dzupp. b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. — Lwów, dnia 10. października 1927. r. Mayer.

КООПЕРАТИВНЕ СВЯТО
у ЛЬВОВІ,

відбудеться в неділю, дня 16. жовтня 1927 улаштоване заходом

Львівських кооперативних установ:

О год. 9-ій рано Служба Божа в Архікатедральній Церкві св. Юра. — **СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ** о год. 11-ій перед полуднем в салі „Народнього Дому", при вулиці Руcовського 22.

Програма: 1. Вступне слово — Голова РСУК, інж. Ю. Павликовський. — 2. Хор Львівського Товариства „Боян". — 3. Привіти. — 4. Реферат д-ра К. Коберського: „Всі в Кооперацію!" — 5. Селянський Хор. — 6. Промова селянина-кооператора І. Скаскова. — 7. Хор Львівського Товариства „Боян". — Вступ на Академію вільний.

робітники Місії все діставали призначену їм платню до одного цента, то зрозуміло, що для тих членів Місії, котрі служили в ній до кінця, не оставало вже що навіть „красти", як це цвітисто називає в своїх „лекціях" М. Січинський, котрий сам не вагався взяти від Місії кілька тисяч долярів платні.

При ліквідації Місії оставші при ній члени дістали посвідки на ті суми, які їм завинила каса Місії. Таку посвідку дістав п. Стечишин (на 1.607.50 дол.), таку саму Іван Ардан (на значно більшу суму). Щож до самого Бачинського, то довг уряду УНР. для нього при замкненні Місії рахувався на кількадесять тисяч долярів...

Свою оборону Української Дипл. Місії в Америці і її голови М. Стечишин кінчить так:

„В Українській Дипльоматичній Місії у Вашингтоні не все було таке, що слідувалоб його другий раз повторити, якби знов була до того нагода. У виборі та висилці Місії були деякі похибки, які одначе треба усправедливляти ненормальністю часу та відносин. Велику трудність справляло те, що Місія не могла правильно зноситися зі своїм правительством і майже неможливо було ні звернути уваги на помічені недостатки й похибки, ані дістати одобрення на пороблення потрібних змін. Найбільшою хибою Місії було те, що включено в неї жидів, які відтак показалися нельояльним і віроломним елементом, заінтересованим в українській справі лише остільки, оскільки в ній була для них матеріальна користь. Не можна було дуже гордитися й льояльністю та громадянською карністю деяких українців, що їх принято до роботи в Місії, як і тих, що не були в Місії, але з національного обовязку повинні були піддержувати Місію в її роботі"

Ось коротко переповіджена історія Української Дипльоматичної Місії у Вашингтоні на основі того, що написав про неї її член і оборонець М. Стечишин. Тямучий читач сам нехай уже розбере в своїй голові, як ми виглядали й виступали в світі в памятних роках 1918—1921.

До свята української пісні.

Потрійне свято української народньої пісні.

У київській „Пролетарській Правді" з 2. жовтня ц. р. появилася стаття Хв. Савченка п. н. „Потрійне свято української пісні". В ній пише автор про те, що зроблено досі замітного для відсвяткування 100-літнього ювилею першого друкованого збірника українських пісень Максимовича не тільки в Києві (УАН) але й поза ним, та взагалі поза межами Радянської України. Стаття дуже цікава та цінна своїми інформаціями і тому далі подаємо її у найважніших витягах.

„Не лише в Києві — пише Савченко — але і в інших великих і менших наукових осередках Радянської й Західної України в цей день (тобто 2. жовтня ц. р. — Ред.), а в шкільних установах протягом тижня 2.—9. жовтня мають переводитися збори, присвячені цьому ювилеєві. Підчас науково-освітніх засідань буде зазначена, висована і підтверджена думка й певна аналогія того, що як рух декабристів у політичному житті, столітній ювилей якого відсвяткували ми в 1925 р., так перший збірник пісень Максимовича в науково-літературному українському житті відограли визначну ролю як для свого часу, так і для розвитку й закріплення українських позицій серед кальонно-бюрократичної темряви царських часів".

„Ми не маємо тут зупинятись довше на значінні й заслугах цієї історичної книги Максимовича... Століття збірника Максимовича не є перше і основне свято цих днів. Ми маємо тут звернути увагу на друге й на третє, з наукового погляду дуже важливі свята — на те, що в осени 1927 р. в галузі української історичної та народньої пісенности ми маємо право відзначити й привітати разом з ювилеєм Максимовича ще дві літературно-наукових події на нашому краєвиді, подібних до яких не знало в цій галузі як минуле, так і наше століття".

„Цими днями надійшло до Києва останнє число львівських „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", в якому знаходимо епохальну статтю-винахід проф. Михайла Возняка про рукописний збірник з бібліотеки краківського університету (під ч. 581.), датований 1684 р. і підписаний імям Кондратського, в якому знайдено крім ріжних польських пісень та віршів, українську думу та декілька українських пісень і між ними довші варіянти сатирично-гумористичних творів „Чабан" та „Теща", відомих лише з лірницько-кобзарицького репертуару XIX. ст. Відкриття й поява українського матеріялу цього збірника Кондратського в друку є подією першорядного значіння. До появи статті Возняка всі відомі записи дум походили виключно з XIX. ст. Тепер-же маємо думу з кінця XVII. ст., що є доказом того, що думи не являються витвором українофільствуючої інтелігенції минулого століття, як дехто міг думати, а існували серед українського народу ще і в попередні часи. На цьому старовинному варіянті думи „Тещі", „Чабана" можемо бачити стиль того часу. Можемо зробити певні висновки щодо того способу, як вони мінялися і придбали ту форму, в якій ми їх знаємо. Дума з цього збірника про „Козака-нетягу": „Ой од поля Кілійського їде козак нетяга" — друкується тепер у ювилейному науковому Збірнику Української Академії Наук на честь акад. Мих. Грушевського. Не знаємо, як реагують львівські наукові кола на цей винахід одного із своїх найвидатніших вчених, але є підстави ним пишатись і його вітати".

„Третє свято української пісні — і гордість Києва (сучасних українських Атен) — гордість Комісії Історичної пісенности Української Академії Наук — це закінчення цими днями друком першої частини першого тому монументального Корпусу українських дум, що його виготовила для Державного Видавництва України Катерина Грушевська, науковий співробітник вищезазначеної комісії УАН. В пляні робіт цієї комісії окрім повного корпусу українських дум стоїть ще корпус історичних пісень, які доручено підготовити авторові цих рядків (Хв. Савченкові), пісні галицьких опришків, над якими працював покійний акад. Гнатюк, нижчі епічні пісні-баляди, видання збірників дум, історичних та революційних українських пісень, що залишились у спадщині покійного акад. Сумцова".

„Перша книга корпусу українських дум вийшла розміром 35 друкованих аркушів великого альбомного формату. Складається вона з короткої на 12 стор. передмови авторки, з її великої на 120 сторін розвідки, що подає й аналізує історію „збирання" і видавання дум у XIX. і в початках XX. ст. В другій більшій половині книги зібрані і повністю надруковані варіянти 13 дум (разом коло 100) — а всіх дум рахується 32 — у 13 відділах: а) думи невільницькі; б) море; в) степ. Назви тих дум ті, що у Антоновича та Драгоманова в їх „Історичних піснях". Робота для підготовки до друку Корпусу Дум почалася 1924 р. в 50-ліття появи на світ „Исторіи Песень Малорос. Народа" Антоновича й Драгоманова, яким цей корпус і присвячується, а закінчення 1-го тому було приноровлене до 100-ліття появи в світ першого збірника українських пісень Максимовича".

„Метод видання цього корпусу відріжняється від Драгоманова й Антоновича тим, що він ставить своїм завданням історичне оброблення й освітлення пісенного матеріялу, друкує всі варіянти повністю, а не лише характеристичніші, а потім слабші в скороченні. Прототипом для нього до певної міри послужило англійське монументальне видання Ф. Ж. Чайльда, „Англійські й шотляндські народні баляди з 80-тих років минулого століття" й старше від нього видання Грунтвіґа".

„Головну увагу звернено на два моменти: а) на консервацію пісенних матеріялів протягом минулого століття й початку нашого, б) на стремління інтелігенції поправити пісенну традицію. Книга ілюстрована численними фотографіями кобзарів, лірників і лірчів у галузі української письменности. Українська наука в цілому має підстави вітати цей монументальний твір, присвячений українським думам: назву дума, як відомо, ввів до наукового вжитку Максимович".

Ратункова акція.

Розбудова допомогової організації.

В Українському Центр. Комітеті допомоги жертвам повені у Львові (вул. Зіморовича 20) зголошено заснування повітових допомогових комітетів: в **Снятині** (голова віцебурмістр Олекса Бордун, секр. Александрук), в **Печеніжині** (голова д-р К. Шипайло, секр. Дм. Куляк), в **Коломиї** (голова Мих. Обрізків, секр. М. Дідух), в **Богородчанах** (голова о. П. Городецький, секр. О. Комарницький) і в **Янові** (голова о. Лев Дорош, секр. Сев. Туляк). Таким чином організаційна сітка української допомогової акції з нинішним днем виповнюється 55 повітовими й окружними комітетами.

Збірки в натураліях і їх розділ.

В Українському Центр. Комітеті (Львів, Зіморовича 20) зголошено дальше такі збірки в натураліях:

Пов. Допом. Комітет у **Рогатині** — півтора вагона збіжа, яке розділено у знищених селах рогатинського повіту;

Пов. Допом. Комітет у **Зборові** — 3 вагони бараболь, які призначено для **Комарна**;

Пов. Допом. Комітет у **Раві Руській** — 1 вагон і 2.000 кг. бараболь та 1 міх одягів, з чого призначено для **Калуша**;

Пов. Допом. Комітет у **Радехові** — пів ваг. збіжа і 8 вагонів бараболь, з чого призначено: для **Дрогобича** — 4 вагони бараболь і пів ваг. збіжа, для **Самбора** — 2 вагони бараболь і для **Сянока** — 2 вагони бараболь;

Пов. Допом. Комітет у **Белзі** — 4.323 кг. збіжа і 4.400 кг. бараболь — призначено для Самбора;

Пов. Допом. Комітет у **Станиславові** — 2.946 кг. збіжа, які розділено у знищених селах станиславівського повіту;

Пов. Допом. Комітет в **Копичинцях** — пів ваг. збіжа і 2 і пів ваг. бараболь, з чого призначено: для **Кут** — пів ваг. збіжа і пів ваг. бараболь, а для **Станиславова** — 2 ваг. бараболь;

Пов. Доп. Комітет у **Теребовлі** — 3 ваг. бараболь, які призначено для **Турки**;

Пов. Доп. Комітет у **Бережанах** — 20 вагонів бараболь, які призначено для **Кут**;

Пов. Допом. Комітет у **Раві Руській** — 1 вагон бараболь, який призначено для **Жидачева**;

Пов. Доп. Комітет у **Янові** — 3 ваг. бараболь, які призначено для **Богородчан**;

Пов. Допом. Комітет у **Підгайцях** — 2 і пів ваг. збіжа, з чого призначено півтора ваг. для **Богородчан** і 1 ваг. для **Комарна**;

Пов. Доп. Комітет у **Золочеві** — 1 ваг. бараболь, який призначено для **Стрия**;

Місц. Допом. Комітет у **Запитові** к. Львова — 2 вагони бараболь, які призначено для **Надвірної**;

Місц. Допом. Комітет у **Чижикові** к. Львова — 1 вагон бараболь, який призначено для **Самбора**;

Місц. Допом. Комітет у **Гаврилівці**, надвірнянського повіту (через о. Сірецького) — 630 кг. збіжа, які розділено у сусідніх знищених селах товмацького і станиславівського повіту;

М. Глинський у Заліщиках — 3 міхи одягів, які призначено для Калуша.

Разом сьогодні зголошено і розділено 5 ваг. і 7800 кг. збіжа, 46 вагонів і 1.400 кг. бараболь та 4 міхи одягів. Попередно було зголошено і розділено 35 ваг. і 7354 кг. збіжа, 49 ваг. і 5.500 кг. бараболь, 1 вагон і 3.917 сотнарів муки та 12 міхів одягів, отже разом зголошено досі через Український Центр. Комітет і розділено **41 вагонів і 5.253 кг. збіжа, 95 вагонів і 6.900 кг. бараболь, 1 вагон і 3.917 кг. муки та 16 міхів одягів.**

—о—

Український Повіт. Допом. Комітет у Копичинцях вислав до Кут 12.176 кг. збіжа, на які зложилися отсі громади: Копичинці — 6.808 кг. збіжа, Мильниця — 1.355 кг., Котюбинці — 1.665 кг., Оришківці — 2.065 кг., Сухостав — 1.100 кг., і Мішки 177 кг. Крім того Копичинці зложили 373.45 зол., Оришківці 54.06 зол. і Целіїв 18 зол.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вкладн. книж. ч. 8165 Центро-Банку Львів, Ринок 10, зложили дальше в золотих:

Іван і Анна з Ванданяків Товариньскі Мацошин, з нагоди свого вінчання 22.76, о. Петро Голинський, Перемишль, збірка в часі богослуження учнів гімназ. 2. 10. 1927 з нагоди прощання дир. М. Грипака 37.02, Українець і Сохацький, Ястрембки 4, інж. Витовт Манастирський, Львів 30, о. Шпитковський Станислав, Львів, ученики від IV—VII. кл. акад. гімн. у Львові, з нагоди поїздки на стрійську виставу 43, Северина Кабаровська, Бурштин 5, о. Василь Лах, Лішнии п. Усте Руське к. Горлиць, збірка в громадах Лішнах, Біляниці і на Куньковій 50.70

Разом виказано сьогодні 192.42 зол. З попередньо виказаними 31.200.25 зол., 995 дол., 1.120 чеських кор. і 10 нім. мар. зложено досі **31.392.67 золотих, 995 долярів 1.120 чеських корон і 10 нім. марок.**

—о—

Одержаних з Мавнт-Кармел у Злучених Державах 110 дол. (збірка в церкві св. Петра і Павла) згідно з бажанням жертводавців розділено, призначуючи 55 дол. для Пов. Доп. Комітету в **Сяноці** (для Лемківщини) і 55 дол. для Пов. Доп. Комітету в **Кутах** (для Гуцульщини)

Виборчі висліди.

ХОДОРІВЩИНА.

Гранки Кути: на 24 радних 18 українців, 6 поляків; село в 1/3 части з населенням польським. Село йшло зорганізоване до виборів, а коли українці своїм одноцільним фронтом перейшли в перших трьох колах, поляки, які виключно становили І. коло, зірвали виборчий акт в той спосіб, що до голосування не зявились, будучи тої гадки, що цим спричинять нові вибори. Того однак не діпяли, бо через тиждень відбулись тільки доповнюючі вибори в І. кола, в якому й вибрано 6 поляків. Як зорганізовано і здисципліновано йшли українці цього села, нехай послужить факт, що в ІІІ. колі українська ліста мала завжди 114 голосів, польська від 106—109. Повищий факт нехай буде приміром для інших громад, яким ще прийшлосьб поновний вибір переводити. Поляки внесли протест. — **Юшківці:** всі українці. Село розбите на ріжні гурти, тож нема в ньому одностайности і з того приводу внесено протест. Село незвичайно слабо зорганізоване, не має інтелігентного проводу, а селяни між собою безнастанно сваряться, на чім село незвичайно терпить. Роздори ці є перепоною належного розвитку місцевих установ. — **Калинівка:** всі українці; село поділене на два табори, в яких є неодмінно добрі і лихі люди, однак задля відсутности одиниці на місці, яка вмілаб добрий елемент зорганізувати, село роздвоєне, на чім терплять громадянські інтереси. — **Ніговичі:** самі українці на 24 радних. Хоч більше як 1/4 села латинського обряду, так звані „поляки", які бажали збаламутити українське населення необхідністю компромісу і для тої думки приєднали, на жаль, свідомого громадянина Степана Липового, одначе громада не далася збаламутити і вибрала виключно своїх людей, чим зєднала собі пошану і належне признання цілої околиці. Невдоволені поляки внесли протест. Війта змінено. — **Ляшки Долішні:** на 16 радних всі українці; побідив молодий нарибок, який, якщо зуміє зреалізувати задуману програму, готов здобути признання не тільки села, але й округи. В селі запанувалося повиборче успокоєння умів, протесту ніхто не вносив, а повна звеличність перемоги урадуваний. — Ля-

[illegible] **Герішні**: на 24 радних 10 українців, [illegible] жидів і 2 поляків. У селі більше як 1/3 [illegible] і значне число жидів. Побіду на[illegible] приписати вмілому проводові й [illegible] праці місцевого комітету [illegible] громадянській зрілости вибор[illegible], що власні амбіції й особисті інтере[illegible] підпорядкували загальному добру. Ви[illegible] поляків стався наслідком зломання [illegible]компромісу жидами, що в І. колі мали [illegible]більшість і своїми голосами провели 2 [illegible]. Протест внесено, який готов бу[illegible] уваглядений, тому українське насе[illegible] Герішних Ляшок ще дальше гото[illegible] до рішаючого бою. — **Ліщин**: всі [illegible] свідомі українці Вибори відбулися [illegible] при участи 80 прц. населення. [illegible] стало одностайно по стороні вибор[illegible] комітету, який, ведучи виборчу кам[illegible], на кожному кроці давав доказ, [illegible] не має на приміті особистих інтере[illegible], тільки громадське добро. Тому й зєд[illegible] собі належне довіря і перевів вибо[illegible] до думці загалу населення. Заледви [illegible] мальконтентів внесла протест.— **Лучани**: на 16 радних вибрано заледви [illegible] українців, решта хруні, а надто [illegible] поляків і 1 жида. Цей сумний вислід [illegible] приписати тій незаконности, що по [illegible] виборі IV. і III. кола, в якому [illegible] самі чесні українці, наказний [illegible] поляк у селі, по порозу[illegible] з управителем фільварку щераз [illegible] вибір радних IV. і III. кола, бо[illegible] вже виборці розійшлися домів. Оче[illegible] — вибрано собі бажаних кандида[illegible]. Зі сторони української внесено про[illegible]. — **Молотів**: на 16 радних 15 україн[illegible] і 1 поляк, а саме управитель лісів [illegible] двірського обшару. Протесту [illegible], так, що переведено вибір но[illegible] війта і зверхности, яка з днем 23. [illegible] перебрала урядування. — **Ново[illegible]**: вибори випали добре. — **Орішківці**: на 16 радних вибрано 12 українців, 3 ла[illegible] і 1 мазура-кольоніста. Слід за[illegible], що тут фільварок розпарце[illegible] під мазурську кольонію, тож [illegible] під проводом місцевого коміте[illegible] одноголосно і тільки тій однозг[illegible] слід приписати переважаючу [illegible] радних української народнос[illegible]. Протест внесли поляки, який, на [illegible], підписали з наших людей Сень і [illegible] Харів. — **Острів Черний**: на 24 [illegible] вибрано 24 свідомих українців. [illegible] брилицями люди внесли не[illegible] протест. — **Оттиневичі**: на [illegible] побідила хрунівсько-війтівська [illegible], а то з причини незаконних мані[illegible] при виборах, як напр. допущен[illegible] до голосування в IV. колі за жінок [illegible] чоловіків навіть без повновластей, [illegible] різні виборчі протести не мали ні[illegible] успіхів, громадяни, будучи гадки, [illegible] до вибору зірвуть та[illegible] виборчий акт, до виборів не [illegible], а в слід за тим вибори випали в [illegible] свідомого українського еле[illegible]. Свідомі українці внесли протест. — **Підлюби**: на 16 радних 2 поляків, ре[illegible] українці. Протест внесено. — **Під[illegible]**: вибори випали так, що не вдо[illegible] нікого. Село розбите, само не [illegible], чого хоче і до чого змагає. Демо[illegible] йде з фільварку кн. Любомір[illegible], що в мутній воді незвичайно о[illegible] ловить рибу. Протест внесено.— **[illegible]**: громада мішана; на 12 радних [illegible] українців, 5 поляків. Протест внесено. — **Руда**: на 16 радних всі українці. Про[illegible] не внесено. Нова зверхність обня[illegible] урядування. — **Стрілиска Старі**: на 16 [illegible] всі українці. В раді є деякі ста[illegible], з яких молодші є невдоволені. — [illegible]: всі українці. Протест внесено. — **Бугрів**: вибрано всіх 16 українців.

(Докінчення буде).

†

БОГДАН САВА СТАХУРСЬКИЙ

докторанд медицини, б. студент Українського Університету у Львові, одинокий син Ядвиги Ірини і Маріяна Стахурського ст. ветеринарного лікаря, упокоївся в 26-ім році життя дня 1[illegible]. жовтня 1927.

Похорони відбудуться в пятницю 14. жовтня в год. 3 попол. з домівки при вул. Двонцького 32 в у Львові на янівський цвинтар.

Останні вісти.

ДО ЛЬВОВА ПРИЇЗДИТЬ ДЕЛЕГАТ ЛІГИ НАЦІЙ.

Варшава, 12. жовтня 1927.

До Варшави приїхав австралієць Гешеф, що як експерт для справ нац. меншостей при Лізі Націй розглядає положення нац. меншостей у Польщі. У звязи з цим відвідав він ряд урядових інституцій у різних містах Польщі, щоби зазнакомитися зі справами, які цікавлять його. З Варшави поїде він до Кракова і Львова.

ПІДПИСАННЯ ПОЗИЧКОВОГО КОНТРАКТУ.

Варшава, 12. жовтня 1927.

Американські делегати повідомили мін. Чеховича, що мають уповажнення підписати позичковий контракт на устійнених умовинах. У мін-стві скарбу весь день працювали над виготовленням відповідних матеріялів. Вечером мали там підписати позичковий контракт. За уряд мав підписати мін. скарбу Чехович, а за ам. фінансіеру обі ам. делегати. Нині мають появитися два декрети президента держави, а саме розпорядок, який уповажнює міністра скарбу до заключення поз. контракту і розпорядок у справі стабілізації золотого. Золотий буде стабілізований по курсі: долар рівняється 9 зол. Після появи тих декретів наступить емісія позички. В четвер веч. ам. представники виїздять із Варшави.

Скільки Польща має довгів?

Варшава, 12. жовтня 1927.

Загальна сума державних довгів Польщі виносить **3 міліярди 583 міліони 377 тисяч 48 зол.** На внутрішні довги припадає 314 міл. 199 тис. 158.48 зол., а закордонні довги 3 міліярди 268 міліонів 718 тис. 219 зол., що на долари виносить 367.277.710 дол. Коли до того додати 72 міл. дол. (закорд. кредит) то **довг Польщі виноситиме 439 міл. 271 тис. 710 дол., або на голову 15.8 дол.**

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС БІЛЯ ВІДНЯ.

Відень, 12 жовтня 1927

У Шварцдорфі біля Відня відчуто нинішньої ночі знову легкий землетрус.

ЛЕВІН ВІДІХАВ КОРАБЛЕМ.

Париж, 12. жовтня 1927.

Із Шербурґа подають, що летун-менаджер Левін відїхав відтам кораблем „Левіятан" до Америки.

ДВІ ЖІНКИ ЛЕТЯТЬ ЧЕРЕЗ АТЛЯНТИК.

Льондон, 12. жовтня 1927.

Вільсонова сестрінниця Вільсон-Крейнсон почала вчора лет із Ню Йорку через Атлянтійський Океан до Данії з двома ам. летунами. Із Рузвелтфилду віллетіла до Парижа летунка Елдер із летуном Гелдеменом. У Парижі сподіються їх завтра рано.

ВИБОРИ В СРСР. ВІДЛОЖЕНІ.

Москва, 12. жовтня 1927.

Вибори до рад відложено на квітень-травень 1928 року. Вибори відбудуться до сільських, громадських, повітових і губерніяльних рад. Зате не є плянований зізд рад з цілої території СРСР.

ЗЕМЛЕТРУС НА МАДЯРЩИНІ.

Будапешт, 12. жовтня 1927.

В Капошварі около півночі відчуто землетрус із підземним гуком. Шкід не було.

МАРКС І ШТРЕЗЕМАН ЇДУТЬ ДО ВІДНЯ.

Відень, 12. жовтня 1927.

„Н. Фр. Пр." подає, що канцл. Німеччини Маркс і мін. Штреземан приїдуть у половині листопада ц. р. до Відня.

Гроші.

Американський долар 8·91·75—8·97, канадійський долар 8·89—8·9?, Банк Польський платить за долара в готівці 8·8 , за Ню Йорк 8·91, Льондон 4?·45, Цюріх 172·07, Брюселя 74·85, Медіолян 48·70, Стокгольм 240·00, Копенгага 238·75, Осльо 234·90, Данціг 173·00, Берлін 212·50, Прага 26·44, Відень 125·90.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Більше перерв!

(Проєкти на скріплення фреквенції на наших концертах).

Нераз чую нарікання на нашу публику, що: або не ходить на концерти, або — коли прийде — заховується галасливо мов у церкві.

Обвинителі кажуть, що це доказ музичної некультурности, обвинувачені, — що це доказ нецікавих концертів.

Одні і другі мають деяку рацію, але тільки в деяких випадках. Найважніша причина лежить у чімсь іншім.

Я сам може був би не докопався до коріння лиха, якби не діточа щирість, знана не від нині і не тільки в нас.

Був раз на однім з концертів один дуже симпатичний хлопчик, до речі кажучи — чистокровний українець. Коли після концерту запитали його, чи подобався йому співак, відповів:

— Ні! Цілий час ревів і більше нічого.

— А піяністка?

— Овва! Била руками по фортепяні...

— Щож тобі найбільше подобалось?

— Перерви.

Маленький щирий хлопчику! Не ти сам видумав цю глибоко-розумну відповідь. Твоїми устами промовили всі (нема правила без вимків!) учасники, а спеціяльно учасниці всіх концертів на Україні сущих. Перерви — ось та краса, яка притягає людей на концерт.

Маю враження, що після отсього фейлєтону не буде ніодин концерт усміхатися до естради порожними кріслами. Тільки треба, щоби програмки концертів були зладжені якслід.

Наприклад: 1) Півгодинне опізнення і ревія жіночих тоалет; 2) Якийсь там хор (найвище пять хвилин); 3) Перерва (15 хвилин); 4) Сольоспів (дві до трьох хвилі); 5) Головна перерва (годину); 6) Фортепян (з бравами і квітами — пять хвилин); 7) Перерва (15 хвилин); 8) Знову хор (вимково вісім хвиль); 9) Перерва (вимково десять хвиль); 10) Хор з музикою (на бажання публики в кожнім моменті перериває).

Замітка: Комітет доложить усіх старань, щоби ще скоротити точки, а продовжити перерви!!!

— — — — — — — — — — —

Ручу за успіх такого концерту. Адже думка, що на протязі двох годин можна буде оглянути, як хто вбраний, зачесаний і як виглядає притягне до концертової салі стільки жінок, що ледви чи саля помістить їх. Колиж возьмемо під увагу, що жінки все ходять на концерти в товаристві мущин — вийде рекордове число.

Перерви дадуть змогу розмовитися і обмовитися, а коротші продукції виставлять на відпочинок нашка. Йому це час до часу належиться, навіть колиб це був якийсь з преміованих великостей.

Отже: Більше довгих перерв на концертах, а наше музичне життя поплине широким руслом через рідний загумінок!

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Розвязання т-ва „Луг".** Пишуть нам: Староство в Яворові передало голові тов. „Луг" рішення воєвідства з 25. травня 1927 про розвязання цього товариства, „ponieważ stowarzyszenie to wogóle nie odpowiada warunkom swego istnienia". У мотивах сказано, що т-во „Луг" не розвинуло „żadnej akcji przeciwpożarowej", не робить пожарничих вправ і не бере участи в ратунковій акції при пожежах. Поліція опечатала льокаль товариства і ще й погрозила конфіскатою майна, що на основі § 25 статуту має на випадок розвязання перейти на річ місцевої „Просвіти". Т-во внесло до міністерства внутр. справ рекурс з доказами і свідками про безосновність тверджень воєвідського розпорядку. *X.*

— **Жертва целібату.** У Перемишлі, в гр.-кат. духовній семинарії стрілив до себе з револьверу невисвячений питомець П. Дримала, у розпуці, що мусить виславчуватись у целібаті всупереч своїм переконанням і почуванням. Таку звістку принесла львівська „Газ. Поранна", додаючи, що в духовній семинарії силкувались цей випадок затаїти.

— **Еп. Будка в Галичині.** Преосвящ. Никита Будка, канадійський епископ, приїхав вчора вечером на довший побут у Галичині.

— **Темні історії.** Слава львівського ковбасника Новака, проти якого ведуть слідство за доставу кінського мяса до міської різниці, є все ще велика, коли злодії вибрались уночі до його крамниці шукати капіталу та мяса. Нічні гості не вірять в обвинувачення, бо забрали ковбас і шинок, скільки лишень можна було. — 8 міс. вязниці дістала масажистка Горонца за те, що хотіла затерти сліди грішної любови одної служниці. — У Варшаві підложив хтось динамітову бомбу під „кучку", в день жидівського свята; підозрівають особисту пімсту або жарт; жертв не було, бо в хаті нікого не було.

— **Трупи від суперечки.** У бараках „Нафта" в Бориславі один працюючий Кадук застрілив другого: Рала, одним вистрілом з револьверу наслідком суперечки. — У Семенівці, біля Щирця, на весіллі два господарі Яремко та Ропущинський посварившись із третім, Беднарським, побили його на смерть. Особисті порахунки, що кінчаються трупами стають щораз частіші по наших містах та селах.

— **Катастрофи та нещастя.** У Севастополі наслідком шестикратного землетрусу вибухла епідемія між дітьми на тлі голоду; сотки жертв. — В Орлові (Росія) згорів до тла міський театр. — У Леж (Франція) біля м. Ліль згорів один із найбільших готелів.

— **Політична сензація.** Чорносотенний російський журналіст, Шульгін, бувш. редактор „Кієвлянина" і посол до Думи, видав недавно книжку споминів про свою потайну подорож по Радянській Росії. Книжка мала великий успіх в еміграційних колах; вона була написана з більшою обєктивністю, ніж могли по ньому сподіятись. Тепер відомий революційний „ревелятор" Бурцев, що здемаскував Азева, каже, що або Шульгін їздив до Рад. Росії у порозумінні з „чека" або впав жертвою хитрощів тайної радянської поліції, яка організувала для його вжитку „протиреволюційні" організації, а Шульгін повірив, що вони дійсні.

— **Чудасії.** В однім із берлінських судів судия, що вів розправу казав одній дамі покинути салю розправ за те, що вона почала поправляти свою зачіску і малювати собі уста. Таке чепурення є, на його думку, образою поваги місця.

— **Рекорди.** Новий жіночий рекорд у спорті: англійка Дороті Кокрейн Льюга

перепливла Ла-Манш у 13 год. 18 хв., отже швидше на годину як американка Едерле. Є це четверта жінка, що переплила цей канал. Тепер мабуть прийде черга знову на американку, яка з національної гордости схоче перевищити і цей спортовий здобуток. — Англійська преса подає до відома світові ще такі докази своєї спортової енергії: льорд Норт у свято своїх 91 уродин поїхав верхом на прохід як бадьорий молодець; 84-літній проф. Блекі виліз на гору 2000 м. високу, а 80-літній сер Креспіні скакав із високої дошки в басейн. Усе це зробили вони без помочі проф. Воронова. — Лісничa та гірнича школа в Оденбурзі мала тепер трьох нових студентів; причина — скінчені інжинiри і так не находять місця.

— **Літературний куток.** Бельгія відсвяткувала день перенесин на рідну землю останків свого найбільшого поета Еміля Верхарна. Його поховали в родиннім місці в Сен-Аменд, при участи представників уряду, короля та королевої. Міністр Гюісманс промовляв на могилі по флямандськи. Верхарн висловив бажання спочити в рідній землі над берегами Шельди, зовсім так само як Шевченко, у строфі, що сильно нагадує Шевченківський заповіт. Верхарн помер 26. листопада 1916 р. в Руен, коли Бельгія була ще зайнята. Його тіло перевезли тоді в Париж. Була пропозиція поховати його в Пантеоні, але бельгійці воліли мати його в себе і домовину Верхарна перевезли серед воєнного гомону до Адінкерки. Після підписання миру її перенесли до флямандського містечка Вульверінген, де вона спочивала до цього часу. Дивне, що хоча Верхарн творив французькою мовою, а його поезія має сильну закраску соціялістичного світогляду, всі кляси бельгійського населення шанують його як „свого": вальони і флямандці, соціялісти і католики, багаті та бідні. Останні слова Верхарна, який згинув у нещасливім випадку під колесами поїзду були: „мій рідний край". Верхарн писав франц. мовою, бо нею говорив змалку в хаті і вчився в школах у Брюсселі. Батько хотів зробити з нього адвоката, але він більш цікавився політичними подіями та літературою. У р. 1891 він оженився з бельгійською малиркою Массен. Жив спершу у Брюсселі, пізніше біля Парижа.

— **Нові винаходи.** У Берліні, в салі Бетовена, перед великою авдиторією спеціялістів музики демонстрував новий винахід проф. Теремін (росіянин). Є це радіоелектричний апарат, який ділаючи на мембрану голосника, викликує музикальні згуки всякої висоти, напруження та тембра. Інструмент складається з малого апарату для висилки радіо, з двома лямпочками, над якими причіплена палочка, немов щогла. Досить приблизити або віддалити руку на кілька центиметрів від цієї палочки, щоби чути згук. Друга щогла півокругла причіплена з боку апарату. Підіймаючи та спускаючи над нею руку, можна змінювати або змягчувати згук. Є врешті якесь механічне приладдя — це тайна винахідника — що змінює тембр згуку. Проф. Теремін каже, що при помочі свого інструменту може наслідувати всякий музичний інструмент. На своїм сеансі він наслідував три тембри — один схожий на скрипку, другий віольончелю, третій на людський голос. Теремін уже має якогось суперника в Франкфурті, Маґера, який дістав від міста допомогу на свій винахід, що має перевищати своєю здібністю вище згаданий механізм. — Ще більшу несподіванку хоче зробити світові проф. берлінського університету д-р Цуельцер, який спільно з професором унів. в Інсбруку Леві, винайшли новий „гормон" — гормон серця. Цей препарат званий евтомоном має силу оживляти серце спаралізоване отрутою та ізольоване від решти частини тіла. Його можна вживати з незвичайним успіхом при недугах мязів серця та астми. Подробиць про цей далекосяжний винахід покищо нема.

— **Світова всячина.** Прімо де Рівера вибирається в Льондон у намірі підписати з Англією довгоречинцевий державний союз порозуміння. — Італійський уряд рішив не робити ніяких зовнішніх позичок. — У підземельній залізниці в Берліні страйк перерваний мирною полагодою. — Цими днями буде підписана японсько-радянська риболовна конвенція. — У Франкфурті над Майном утік із цирку слон; треба було 200 жовнірів і досвідчених служачих із звіринця, щоби його привязати до грубих дерев. — Людендорф виступив офіційно з евангелицької церкви під впливом своєї 2-ої жінки, що належить до церкви „національної". — Одно норвеське т-во дістало від уряду СРСР. концесію на експльоатацію золотодайних земель на Сибірі, над рікою Бурей. — Цими днями приїжає до Парижа 1000 американських стрижів на виставку „волосяного" та парфумового мистецтва. — Польща дістане з СРСР. тютюн за 250.000 дол. як підставу до дальших торговельних трансакцій. — На Соломонових островах вибух бунт туземців, які вбили 14 англ. урядовців і моряків. — У Льондоні помер граф Айвіґ, що залишив міліярд зол. спадщини. — У Ленінград вернулась наукова експедиція, що робила розкопки в горішніх районах Кахетії і на Дону. У станиці Цимлянська, Гніловська та Єлисаветинська вчений Мілер відкрив городище, яке є останками старого міста Танаїси, що істнувало 3000 літ тому.

— **З кіна.** У кінах „Палас" і „Лев" почнеться в найближчих днях одна з найкращих америк. фільм фабрики „Фокса" „Світ в огні". — У кіні „Фатаморгана" премієра фільма „Грішниці".

— **Загальні Збори Т-ва „Ощадність" у Львові.** В суботу, дня 15. н. м. о год. 11 перед полуднем відбудуться перші Загальні Збори Товариства „ОЩАДНІСТЬ" для господарности і добробуту, кооперативи з обм. відв. уділами у Львові в льокалі Центрального Кооперативного Банку, Ринок ч. 10, І. пов. З огляду на важність завдань нового Товариства проситься наше громадянство і всі господарські, просвітні і культурні установи взяти живу участь в тих Зборах. Члени вплачують на фонд резервовий вписове у висоті 1 зол. і уділ у висоті 10 зол. до каси Центрального Кооперативного Банку у Львові, зглядно при вступі на збори. 1—2

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

З концертової салі.

Концерт А. Остапчук і В. Божейко.

Соботішній концерт нашої співачки Анди Остапчук при співучасти піяністки Володимири Божейко, який відбувся заходом Музичного Т-ва ім. М. Лисенка в салі Народнього Дому пройшов не тільки з дуже значним успіхом моральним, але і рідко подибуваним у нас в тих розмірах касовим успіхом. Такі маси публики поза концертами Любки Колесси могли ми запримітити хіба ще на виступах Менцінського або Носалевича.

Вже після відспівання першої пісні незвичайно багатої програми — Людкевича: „Подайте вістоньку" можна було ствердити, що маємо перед собою не лише співачку із значними вальорами чисто голосовими, знаменитою школою і прегарною дикцією, але в першу чергу артистку з дуже високою музикальною культурою, яка виявилася хоч би у мистецькім фразуванні, — артистку, яка всеціло вглубляється в музичний зміст даного твору. І сміло можна сказати, що головним козирем, яким підбиває артистка авдиторію не є якраз чисто голосові прикмети, а більше та сила виразу у вірній передачі музичного змісту підчеркненого ще сильною індивідуальною нотою У виконанні цілої програми ні разу не міг я запримітити змагання концертантки до викликання якогось зверхнього ефекту — за винятком одного наддатку „циганського романсу" — певного рода уступки для „широкої публики". Зрештою все було наставлене під кутом глибоко передуманого та щиро відчутого мистецтва.

Особисто не належу до любимців оперових арій на концертовій естраді — однак мушу признати, що артистка подала їх не тільки із значною дозою сценічної рутини, але з переконуючою внутрішньою правдивістю акції. Крім арій з опер „Льоенгрін", „Кавалерія рустікана" і „Тоска" почули ми відому пісню Гречанінова „Степ" та дві модернішого покрою пісні віденського композитора Маркса: „Санкта Марія" і „Hat Dich die Liebe berührt" перша цінніша з музичного боку — друга знаменито підходяча під голосові прикмети артистки стоплюючи в собі любовну лірику з драматичним виразом. Та найближче нашому серцю було прекрасне виконання цілої низки українських творів, з яких вибрала співачка пісні будь-то цілком у Львові не знані або дуже рідко виконувані. Крім передше згаданої пісні Людкевича „Подайте вістоньку" та тогож автора „Піду від Вас" та Барвінського „Ой поля" і „Ой люлі" почули ми ще безпретенсіональну пісню Лопатинського „Ні не співай" і Степового „Зимою". Новістю для нас була прекрасна пісня Нестора Ніжанковського: Жита (в програмі помилково подано О. Ніжанковського). Хоча фортепяновий супровід місцями особливо в першій частині пісні може надто сильно вибиватися на перший плян, що робить початково враження радше чисто фортепянової концепції твору з облігатною партією голосовою — то почавши від зефірового пошуму колосся у фортепяні, де далі до кінця твір цей навіяний такою щирою і правдивою інвенцією не позбавленою щиро української ноти, — що слід його зачислити до правдивих перлин нашої музичної літератури.

Другою солісткою вечера була відома наша піяністка В. Божейко, яка відограла низку творів Шопена та Мендельсона і Ліста. Що правда до диспозиції піяністки стояв короткий, хоча Безендорфівський фортепян, який не відповідав до виконання того рода творів як напр. Шопенівський польонез A-дур. Те спонукало мабуть піяністку до деякого перевсправлення динамічних середників. Короткий фортепян не міг видержати могутніх ударів піяністки — через що сила виходила у виразі дещо може сфорсованою, навпаки leggiero у пінах і піяніссімах декуди як напр. у етюді As-dur Шопена або в танку ельфів Мендельсона-Ліста надто сочисто. Одначе все те слід приписати невистарчаючому на концертову салю хоч незлому інструментови. Зрештою виявила піяністка всі свої добре нам відомі і стільки разів підчеркувані прикмети, яких не потребую на тому місці повторяти. Обі точки піяністки були справді дуже цінним урізнороднениям програми цього вечора який залишив у всієї авдиторії дуже миле з мистецького боку, таке високовартне враження. Обі Концертантки нагороджено не тільки вповні заслуженими невмовкаючими оплесками, змушуючи їх до наддатків, але вручено їм і численні китиці квітів. Вкінці згадати мушу і про акомпаніятора того вечера д-ра Г. Ґінсберга, який своїм тонко музикальним в подробиці входячим супроводом вибився до ролі третого співконцертанта.

В. Барвінський.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:

Теребовля:
Пятниця 14. Х. Гими нужди.
Субота 15. Х. День і ніч.
Неділя 16. Х. Вій
Грималів:
Понеділок 17. Х. Вихрест.
Вівторок 18. Х. Майська ніч.
Середа 19. Х. Дні нашого життя.
Четвер 20. Х. Циганка Аза.
Пятниця 21. Х. Вій.
Субота 22. Х. День і ніч.
Неділя 23. Х. Ой не ходи Грицю.
Театр прийме негайно піаністку і баса.

В четвер 13-го жовтня в 6-ій годині вечером у великій салі „Народнього Дому" влаштовує **Велике Віче** Народня Організація м. Львова. Громадянки й Громадяне! Явіться чисельно.

Всіх членів т-ва „Боян" просить Виділ конечно прибути на пробу в пятницю дня 14. н. м. з огляду на участь хору в Кооперативному Святі дня 16. н. м. 1—2

При дівочій всенародній школі ім. Шевченка (вул. Мохнацького 12) відкрито практичний пополудневий курс для дівчат. Наука обіймає: крій і шиття білля і суконь, артистичні жіночі роботи, писання на машині, стенографію, переплетництво, модиярство. Наука відбувається по 3—4 години денно. Вписи переводить і всяких інформацій уділяє управа школи щодня до 16-го жовтня включно. 719 1—3

На „Рідну Школу" зложили: Вп. д-р Михайло Терлецький, адвокат у Львові, квоту 20 зол. замісць ґратуляцій з нагоди вінчання п. д-ра Володимира Муровича з п. Мартою Карачевською — Іван і Ірина з Вандзиляків Товарницькі 20 зол. з приводу свого вінчання дня 22. вересня в Мацошині. — Іван Сенишин, Львів, 20 зол. замісць вінка на домовину Анни Шолтис. Жертводавцям складає щиру подяку — Головна Управа. 727

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

В неділю дня 23. жовтня 1927 відбудуться в Стрию в салі Т-ва „Сокіл" (Народний Дім, партер) в год. 5 ій попол.

Звичайні Загальні Збори

Кружка „Рідної Школи" Українського Педагогічного Тов. ім. Маркіяна Шашкевича в Стрию з таким денним порядком:

1) Відчитання протоколу послідних Загальних зборів, 2) звіт з діяльности старшини, 3) звіт контрольної комісії, 4) ухвалення абсолюторії уступаючій старшині, 5) вибір нової старшини, контрольної комісії і відпоручників на загальний з'їзд у Львові, 6) внесення членів.

На випадок недостачі комплету відбудуться збори о годину пізнище, при якому небудь числі членів. 717 1—1

Старшина Кружка „Рідної Школи" УПТ. в Стрию.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.